

Mottagare
Regionstyrelsen

Införande av en kultur- och fritidsnämnd

Regionstyrelsens förslag till beslut i Regionfullmäktige

Åskande om ramförstärkning från 1 januari 2024 gällande 0,8 mnkr godkänns enligt regionstyrelseförvaltningens förslag.

Förslag till beslut i Regionstyrelsen

Kultur- och fritidsberedningen fortsätter vara ett beredande organ till regionstyrelsen.

Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att i samband med nämndens internbudgetarbete hösten 2023 återkomma för att beskriva och säkerställa kultur- och fritidsavdelningens kommunikationsbehov.

Sammanfattning

16 juni 2017 tog regionfullmäktige beslut (RF §93) om att kultur- och fritidsnämnden och tillhörande förvaltning från 1 januari 2018 skulle komma att läggas ned. Större delen av den dåvarande förvaltningen flyttades in som en avdelning inom regionstyrelseförvaltningen. Med nedläggningen genomfördes en del av den besparing som uppdragits till kultur- och fritidsverksamheten inom regionen. Den 26 oktober 2022 (RS §345) uppdrog regionstyrelsen regionstyrelseförvaltningen att förbereda införandet av en kultur- och fritidsnämnd från den 1 januari 2024.

Förvaltningen uppfattar den politiska ambitionen att ge kultur- och fritidsområdet en starkare ställning genom att förstärka den politiska ledningen och styrningen i form av en kultur- och fritidsnämnd. För att kunna ge området en rättmätig uppmärksamhet måste förstärkningen på den politiska sidan få motsvarande förstärkning i förvaltningen. Om inte, bedömer förvaltningen att den politiska förstärkningen kan ge motsatt effekt i och med att förvaltningen med befintliga resurser inte kommer kunna leverera kvalitativa underlag i tid till en ny nämnd och ambitionen kan inte realisera.

Förvaltningen har utifrån uppdraget genomlyst hur införandet kan ske och främst titta vad det ger för ekonomiska konsekvenser. Då det ekonomiska läget för Region Gotland kommande år ser kärvare ut och införandet av en kultur- och fritidsnämnd beräknas kräva ramtillskott på ca 4 mnkr bedömer förvaltningen att det ekonomiska läget inte möjliggör ett införande av nämnd från 1 januari 2024 utan rekommenderar istället regionstyrelsen att avvaktar

införandet till dess det finns ekonomiskt utrymme. Förvaltningen bedömer därför att kultur- och fritidsberedningen bör fortsätta med sitt uppdrag tillsvidare.

För att kunna ge området en starkare ställning samt möjliggörande av beredningen att kunna se och ta ansvar för hela området i förhållande till förvaltningens processer rekommenderar förvaltningen att tillföra resurser för att möjliggöra detta även om kultur- och fritidsberedningen kvarstår. Genom en mindre del ökad resurs kan arbetet för nuvarande beredning förbättras genom att tydligare över året ge beredningen en helhetsinsyn och kunskap om kultur- och fritidsområdet i förhållande till förvaltningens årliga processer såsom verksamhetsberättelse, budget, verksamhetsplan, mål, riskanalys, internkontrollplan med mera. För att möjliggöra detta bedömer förvaltningen att totalt en (1) heltidsresurs behöver tillföras. Det innebär ett ramtillskott från 1 januari 2024 på totalt 0,8 mnkr.

Förvaltningens kultur- och fritidsavdelning bedöms inte kunna hantera höjda ambitioner med de resurser som idag finns då det redan finns ett stort behov gällande kommunikation och systematisk kvalitetsuppföljning som idag inte går att nå upp till med de resurser som finns. Att då lägga ytterligare uppgifter på en redan lågt resurssatt avdelning ser inte förvaltningen som möjligt.

Förvaltningen äskar också i årets mål- och budget 50 % kommunikatör till kultur- och fritidsavdelningen vilket ersätts av detta.

Samtidigt bedömer förvaltningen att det är av stor vikt att redan befintlig kommunikatörsresurs på 50 % fortsatt säkerställs för kultur- och fritidsavdelningens kommunikationsbehov.

Ärendebeskrivning

19 juni 2017 tog regionfullmäktige beslut i ärendet Framtida kultur- och fritidsverksamhet i Region Gotland (RF § 93). Där beslutades att dåvarande kultur- och fritidsnämnd och tillhörande förvaltning skulle läggas ned from 1 januari 2018. Större delen av den dåvarande förvaltningen flyttades in som en avdelning inom regionstyrelseförvaltningen. Med nedläggning genomfördes en del av den besparing som uppdragits till kultur- och fritidsverksamheten.

2021 genomfördes en uppföljande granskning av beslutet. Utförare var KPMG. Där synliggjordes att flera av de nedskärningar som gjorts inom stöd och administration inte till fullo kunnat mottas och ges av regionstyrelseförvaltningen, till exempel gällande kommunikation. Den 10 oktober 2022 (RS §345) uppdrog regionstyrelsen regionstyrelseförvaltningen att förbereda införandet av en kultur- och fritidsnämnd från den 1 januari 2024. Förvaltningen har utifrån uppdraget genomlyst hur införandet kan ske och sett över vad det ger för ekonomiska konsekvenser.

Den politiska ambitionen är att ge kultur- och fritidsområdet en rättmätig uppmärksamhet genom att förstärka den politiska ledningen och styrningen

genom att tillsätta en nämnd. För att kunna ge området en stärkt ställning måste förstärkningen på den politiska sidan få motsvarande förstärkning i förvaltningen. Om inte, kommer den politiska förstärkningen ge motsatt effekt i och med att förvaltningen med befintliga resurser inte kommer kunna leverera kvalitativa underlag i tid till en ny nämnd och ambitionen kan inte realiseras. Förvaltningen har även tagit in den svåra ekonomiska situation regionen de närmsta åren möter och tittat på två möjliga alternativ för att nå ambitionen.

De två alternativ förvaltningen tittat på är att;

1. Inrätta en nämnd vilket kommer kosta 4 mnkr
2. Förstärka befintlig beredning vilket kommer att kosta 0,8 mnkr

Inrätta en nämnd

För att kunna ge området en stärkt uppmärksamhet, förstärkning av synliggörandet av området kommunikativt såväl internt och som extern samt möjliggörande för beredningen att kunna se och ta ansvar för hela området i förhållande till förvaltningens processer ser förvaltningen att inrättandet av en nämnd dels ökar kostnader i form politiskt deltagande i fler möten då arbetsutskottsmöten tillförs, samt att nämnden behöver mötas fler gånger än dagens kultur- och fritidsberedning. Mötesfrekvens bedöms öka till 24 möten (åtta sammanträden, utskott och beredningar). Utöver det behöver en egen serie införas i diariet, fastställande av uppdrag/verksamhetsområde göras samt eget reglemente och delegationsordning göras. Detta beräknas uppgå till en kostnadsökning på ca 0,75 tkr.

Därutöver behöver förvaltningen förstärkas för att kunna hantera nämndens ansvar och arbete. Totalt ser förvaltningen att 4 årsarbetskrafter (ÅA) behöver tillföras dagens organisation vilket innebär en utökad kostnad på ca 3,25 mnkr.

Det innebär;

- +0,5 ÅA Ledningsstöd (idag 0 ÅA),
- +0,5 ÅA Verksamhetscontroller (idag 0,5 ÅA),
- +0,5 ÅA HR- chef (idag 0,2 ÅA),
- + 0,75 ÅA Ekonom (idag 0,6 ÅA),
- + 0,5 ÅA stadssekreterare (idag 0,25 ÅA),
- +0,5 ÅA Kommunikation (idag 0,5 ÅA),
- +0,25 ÅA Registrator (idag 0,5 ÅA)

Totalt sett ser förvaltningen att införandet av en nämnd kommer kräva en ramförstärkning på 4 mnkr.

Förstärka befintlig beredning 0,8 mnkr

För att kunna ge området en stärkt uppmärksamhet, förstärkning av synliggörandet av området kommunikativt såväl internt och som extern samt

möjliggörande för beredningen att kunna se och ta ansvar för hela området i förhållande till förvaltningens processer ser förvaltningen att tillförsel av resurser trots att en nämnd inte införs kan möjliggöra just detta. Genom att totalt tillföra resurser för två halvtidstjänster (kommunikatör och verksamhetscontroller) kan arbetet förbättras genom att tydligare över året ge beredning helhetsinsyn och kunskap om kultur- och fritid i förhållande till förvaltningens årliga processer såsom verksamhetsberättelse, budget, verksamhetsplan, mål, riskanalys, internkontrollplan mm men också genom att förbättra kommunikationen såväl internt som externt.

Kommunikatör

När kultur- och fritidsavdelningen införlivades inom förvaltningen 2018 omfördelades flera resurser från avdelning till kansli, stab, ekonomi- och kommunikationsavdelning. Av förvaltningens tidigare tjänst på 100% kommunikator tillfördes regionstyrelseförvaltningen medel motsvarande 50%. Främst bedömdes avdelningen då fortsatt ha stort behov av stöd i extern kommunikation, intern kommunikation bedömdes kunna hanteras av redan befintliga resurser inom kommunikationsavdelningen. Regionstyrelseförvaltningen ser även nu ett fortsatt behov av att säkerställa kultur- och fritidsavdelningens kommunikationsbehov även om kommunikationsresurserna är knappa samt att dessa tydligare kan knytas till verksamheten.

Mål och budget

Parallellt med detta ärende äskar förvaltningen i årets mål- och budget 50% kommunikator (0,4 mnkr) till kultur- och fritidsavdelningen vilket ersätts av detta äskande av ramförstärkning.

Bedömning

Den politiska ambitionen att ge kultur- och fritidsområdet en starkt uppmärksamhet genom att förstärka den politiska ledningen och styrningen i form av en kultur- och fritidsnämnd innebär enligt förvaltningen att en förstärkning likvärdigt behöver förstärkas inom förvaltningen. Om inte, bedömer förvaltningen att den politiska förstärkningen kan ge motsatt effekt i och med att förvaltningen med befintliga resurser inte kommer kunna leverera kvalitativa underlag i tid till en ny nämnd och ambitionen kan inte realiseras.

Då det ekonomiska läget för Region Gotland kommande år ser kärvare ut och införandet av en kultur- och fritidsnämnd beräknas kräva ramtillskott på ca 4 mnkr bedömer förvaltningen att det ekonomiska läget inte möjliggör ett införande av nämnd från 1 januari 2024 utan rekommenderar istället regionstyrelsen att avvakta införandet till dess det finns ekonomiskt utrymme. Förvaltningen rekommenderar därför att kultur- och fritidsberedningen fortsätter med sitt uppdrag tillsvidare.

Genom att bibehålla nuvarande kultur- och fritidsberedning och tillföra en viss del av det ramtillskott som krävs för att införa en nämnd bedömer förvaltningen att steg kan tas för att bättre ge området en rättmätig

uppmärksamhet. Förvaltningen bedömer att resurser för totalt en heltidstjänst bättre möjliggör avdelningens möjlighet att bättre ge kultur- och fritidsberedningen en helhetsbild av verksamheten i förhållande till att vara en del av förvaltningen. Detta så att avdelningens del av förvaltningens årshjul såsom verksamhetsberättelse, delårsprognoser, verksamhetsplan, riskanalys, internkontroll med mera kan synliggöras till beredningen. Ett tillskott möjliggör också att området bättre kan synliggöras både internt och externt samt att systematisk kvalitetsuppföljning bättre kan genomföras.

Tillskjuts inga medel 2024 kommer inget ytterligare arbete kunna göras då förvaltningen bedömer att avdelningen inte har det utrymme med de resurser som idag finns. Detta då avdelningen sedan nedläggningen av förvaltningen och besparingen därigenom saknar flera viktiga administrativa och stödgivande roller. Chefsrollerna inom avdelningen innefattar en komplexitet och stort ansvar då flera tidigare chefsled samt avsaknaden av stödroller innebär att chefsrollerna får omfatta allt. Inte bara kommunikationsarbetet kommer kvarstå på en förhållandevis låg nivå som idag utan även möjligheten att kunna arbeta med strategisk kvalitetsuppföljning, ett arbete som för området är otroligt viktigt för att kunna återrapportera till nämnd och området i sig utifrån de mål som området arbetar utifrån.

Skulle inga medel tillskjutas ser förvaltningen det därför som ytterst viktigt att i samband med nämndens internbudgetarbete hösten 2023 återkomma för att beskriva och säkerställa kultur- och fritidsavdelningens kommunikationsbehov för att på stegvis sätt nå den nivå som fanns inom området innan nedläggningen skedde. Detta så att de mål som styr området bättre kan uppfyllas.

Regionstyrelseförvaltningen

Torsten Flemming
tf Regiondirektör